

ARTICLE

Qüestions sobre el nou nom de domini .CAT

Albert Agustinoi Guilayn

Resum

En aquest article es resumeixen les característiques principals dels noms de domini .CAT, d'imminent llançament. En concret, es descriu l'entorn tècnic i regulatori aplicable als dominis .CAT, destacant les novetats que introdueix aquesta nova categoria tant respecte a altres dominis dirigits a comunitats determinades d'usuaris com al sistema de noms de domini en general. Igualment es tracta l'estructura institucional que es crearà entorn del registre i gestió dels noms de domini .CAT, a banda de descriure els sistemes de participació de què disposaran els membres de la corresponent comunitat. Finalment, es tracten les principals qüestions vinculades al registre dels nous dominis i les polítiques de resolució de disputes que s'aplicaran per a resoldre de manera extrajudicial determinades disputes vinculades a la tinença d'un nom de domini .CAT.

Paraules clau

domini, .CAT, Fundació PuntCAT, ICANN, DNS

Tema

Noms de domini

Introducció

Durant les darreres setmanes hem pogut llegir a les notícies que una nova categoria de nom de domini estava a punt de llançar-se: el .CAT. No obstant això, a pesar del núvol mediàtic que l'aprovació ha aixecat, poc se sap

Abstract

This article summarizes the main features of the forthcoming .CAT domain names. It describes the applicable technical and regulatory setting for .CAT domains and highlights the main implications of this new category as regards similar domains aimed at specific user communities as well as the domain system in general. The article also addresses the institutional structure that will be created around the registering and managing of .CAT domains and describes the systems of participation that will be available to the members of the corresponding community. Finally, the article addresses the main points concerning the registration of .CAT domains along with those policies for extra-judicially resolving specific disputes relating to the ownership of a .CAT domain.

Keywords

domain name, .CAT, Fundació PuntCAT, ICANN, DNS

Topic

Domain names

sobre el règim tècnic i jurídic del nou domini: A què respon? Quan estarà disponible? És un domini territorial o genèric? Com es podran registrar noms de domini .CAT? Al llarg de les línies següents es pretén aclarir alguns dels aspectes fonamentals de la nova categoria, i establir-ne les característiques principals.

El DNS: dominis genèrics, dominis territorials i dominis «esponsoritzats»

La primera pregunta que s'ha de respondre en relació amb el nou domini és quina naturalesa té i, per a tal fi, cal saber quin és el règim general de l'anomenat sistema de noms de domini (més conegut per les sigles *DNS*, corresponents a la fórmula anglesa *domain name system*) que està gestionat per la ICANN (Internet Corporation for Assigned Names and Numbers), amb seu a Califòrnia.

Bàsicament, el DNS es divideix en dues grans categories: els noms de domini genèrics, que –idealment– pretenen relacionar el titular del domini amb una activitat determinada, i els noms de domini territorials, que pretenen relacionar el titular del domini amb un territori determinat. Dins dels dominis genèrics trobem els que més èxit han tingut des del llançament del DNS: el domini .COM (corresponent a una contracció de la paraula anglesa *company* –empresa– i originàriament dirigit a empreses), el domini .NET (corresponent a una contracció de la paraula anglesa *network* –xarxa– i originàriament dirigit a empreses i entitats vinculats a Internet i a la prestació de serveis de telecomunicacions) i el domini .ORG (corresponent a una contracció de la paraula anglesa *organization* –organització– i originalment dirigit a les entitats sense afany de lucre).

Al començament d'aquesta dècada, la popularitat dels noms de domini (només sota la categoria .COM hi ha actualment registrats entorn de 32 milions de dominis) va dur la ICANN a considerar la possibilitat de crear noves categories de dominis genèrics, per a diversificar l'oferta i, consegüentment, defugir un risc de col·lapse del DNS, tal com estava originalment configurat. Fruit d'aquest procés, es crea un nou concepte de domini genèric: el domini genèric «esponsoritzat», el qual pretén servir com a domini comú per als membres d'una mateixa comunitat, i és gestionat per una entitat representativa

de la corresponent comunitat. D'aquesta manera, la ICANN acorda la creació dels dominis .COOP (per a cooperatives), .AERO (per a membres de la indústria aeronàutica) i .MUSEUM (per a membres de la comunitat museística). El registre d'aquests dominis està reservat als membres de cada una de les comunitats esmentades, els quals convertiran el seu corresponent nom de domini tant en un element clau per a la seva identificació a Internet com en un mitjà d'acreditació de pertinença a la comunitat de què són membres.

.CAT: un domini per a la comunitat lingüística i cultural catalana a Internet

En aquest context és quan neix el domini .CAT. En efecte, en el marc d'una nova convocatòria de la ICANN per a crear noves categories de noms de domini genèrics, el 16 de març de 2004 es presenta la candidatura per a un nou domini .CAT, i el 15 de setembre de 2005 el consell de la ICANN definitivament l'aprova. Tenint en compte el que s'ha dit fins ara, una de les primeres conclusions que hem de tenir clares respecte al domini .CAT és que no estem davant d'una categoria de domini territorial, sinó davant d'un domini genèric «esponsoritzat», és a dir, dirigit a una comunitat, definida des d'un primer moment com la comunitat lingüística i cultural catalana a Internet.

De fet, el domini .CAT és el primer domini genèric «esponsoritzat» que no es dirigeix a una comunitat professional (com havia estat el cas de les categories ja existents, anteriorment esmentades), sinó que obre el concepte de comunitat a una realitat molt més àmplia, en tractar-se del primer domini amb base lingüística i cultural que es crea. D'aquesta manera, qualsevol membre de la comunitat cultural i lingüística catalana tindrà dret al registre de dominis .CAT per a identificar-se a Internet. No obstant això, en aquest cas és imprescindible definir clarament què és la comunitat lingüística i cultural catalana i qui

se'n pot considerar membre. Per a resoldre aquesta qüestió, s'ha establert una declaració en què s'indica que aquesta comunitat es compon de totes les persones que utilitzin el català o que el vulguin utilitzar per a comunicar-se en línia i/o per a promoure per mitjà d'Internet qualsevol aspecte de la cultura catalana, i els que vulguin adreçar els seus serveis a aquesta comunitat. La declaració haurà de ser expressament acceptada i signada per cada un dels titulars de dominis .CAT, i hi ha la possibilitat de desconnectar el nom de domini si es comprova amb posterioritat al registre que el titular no compleix les condicions previstes, tal com es descriu més endavant.

La Fundació PuntCAT

Una de les característiques més òbvies de la comunitat a què es dirigirà el domini .CAT és el caràcter extremadament obert que presenta. Efectivament, a diferència d'altres dominis genèrics «esponsoritzats» (en què la pertinença a la comunitat corresponent depenia del compliment d'uns requisits corporatius o objectius professionals), els membres de la comunitat lingüística i cultural catalana poden tenir perfils múltiples. La pluralitat requereix un sistema de gestió del domini .CAT en què tots els membres de la comunitat puguin sentir-se representats i és per això que s'ha constituït una fundació, la Fundació PuntCAT, per a encarregar-se de la gestió. L'estructura d'una fundació, d'acord amb el dret civil català, pot ser de gran ajuda per a garantir la representativitat dels diversos membres de la comunitat.

D'aquesta manera, dins del patronat de la fundació estaran representants els mons acadèmic, editorial, cultural, lingüístic o tecnològic, incloent-hi fins i tot titulars de noms de domini .CAT. L'objectiu d'aquest sistema institucional, com és evident, és garantir una plena participació en la gestió del domini de totes les persones que, pertanyent a la comunitat lingüística i

cultural catalana, vulguin presentar iniciatives vinculades al domini .CAT.

L'obertura es complementarà amb l'establiment d'un fòrum públic, tant per via electrònica com presencial, en què qualsevol persona podrà opinar sobre la gestió de la Fundació PuntCAT i proposar actuacions en relació amb el domini o les activitats de la fundació.

La fase de registre preferent

Es preveu que els noms de domini .CAT estaran plenament operatius cap al final del primer trimestre de 2006. No obstant això, abans del llançament públic s'haurà produït una fase prèvia de registre, en què una sèrie d'entitats i persones que compleixin unes condicions determinades podran registrar dominis .CAT.

En concret, durant la fase de preregistre, les persones següents podran optar al registre preferent:

- Les entitats que tinguin una especial vocació en la promoció de la llengua o la cultura catalanes. Abans de l'inici d'aquesta fase, es publicarà una llista de criteris i d'entitats susceptibles de beneficiar-se del sistema preferent de registre, de manera que les entitats incloses podran registrar un nom de domini idèntic o molt similar a la denominació oficial que tenen.
- Les entitats que s'hagin servit del català per a comunicar-se de manera electrònica abans del llançament del domini .CAT. Aquestes entitats podran registrar el nom de domini corresponent al seu nom oficial o a una marca de què siguin titulars.
- Les persones que van donar suport a la candidatura del .CAT per mitjà de la pàgina web que va posar en marxa durant l'estudi de la candidatura la ICANN.

Aquesta fase pretén garantir els drets de les entitats i persones més representatives de la comunitat lingüística i cultural catalana, evitant, en la mesura que pugui, eventuais conflictes derivats de registres abusius o de mala fe.

Polítiques de resolució de disputes

Com es pot haver observat, a diferència d'altres categories de dominis «esponsoritzats», la fase de preregistre no s'ha establert com un sistema de protecció dels drets de titulars de marques o d'altres signes distintius registrats. Per a oferir-los una protecció adequada i per a intentar desencoratjar qualsevol registre abusiu o de mala fe, es posaran en marxa una sèrie de polítiques extrajudicials de resolució de disputes que pretenen oferir un sistema senzill, de curta duració i d'escàs cost als conflictes que es puguin plantejar en relació amb els dominis .CAT.

En concret, s'aplicaran les polítiques següents en l'àmbit dels dominis .CAT:

- La política uniforme de la ICANN per a resoldre disputes sobre la titularitat de noms de domini: aquesta política, més coneguda com a UDRP (sigles que corresponen a la fórmula anglesa *uniform dispute resolution policy*), pretén evitar el registre i ús de mala fe de noms de dominis que afectin els drets de titulars de marques registrades. D'aquesta manera, una eventual demanda basada en aquesta política haurà d'acreditar que el nom de domini en qüestió és idèntic o confusament similar a la marca de què sigui titular el demandant, que el titular del domini no té un dret o interès legítim sobre el domini i que aquest últim ha estat registrat i és utilitzat de mala fe. La UDRP s'ha aplicat des de 1999 a tots els dominis genèrics, i la seva aplicació és gestionada per entitats internacionals especialitzades en arbitratge i noves tecnologies,

com l'Organització Mundial de la Propietat Intel·lectual, que depèn de les Nacions Unides, o el nord-americà National Arbitration Forum.

- La política de resolució de disputes derivades de l'elegibilitat: per mitjà d'aquesta política, qualsevol persona que consideri que el titular d'un nom de domini .CAT no compleix els requisits que es preveuen a la declaració de registre del domini està incomplint o amb l'ús que en fa pot impugnar el registre utilitzant aquesta política. D'aquesta manera, durant el corresponent procediment el demandant haurà d'acreditar l'incompliment efectiu dels requisits esmentats per part del demandat. De la mateixa manera que en el cas de la UDRP, la gestió de la política serà encarregada a les entitats internacionals que ja gestionen les polítiques d'elegibilitat d'altres categories de dominis «esponsoritzats» (com és el cas, per exemple, dels dominis .AERO o dels dominis .MUSEUM). Bàsicament, la gestió de la política recaurà en l'Agència de Qualitat d'Internet (iQua).
- La política de compliment dels criteris d'elegibilitat: tal com s'ha indicat anteriorment, el registre de dominis .CAT serà revisat permanentment per part de la Fundació PuntCAT (com a responsable del registre). En el supòsit que, en el marc d'una revisió, es detecti que el titular d'un nom de domini .CAT està infringint les condicions de registre, procedirà a suspendre el domini. En cas que el titular no estigui d'acord amb la suspensió, podrà iniciar un procediment en el marc d'aquesta política, durant el qual haurà de demostrar que compleix els requisits pel registre i tinença del domini en qüestió. Si l'acreditació no fos possible, la suspensió adquirirà un caràcter ferm. La gestió de la política dependrà directament de la Fundació PuntCAT, com a encarregada del registre. Les decisions adoptades en el marc d'aquesta política es podran impugnar davant d'iQua.

- La política de mediació per a resoldre disputes relatives a la titularitat d'un nom de domini .CAT: finalment, hi haurà una política de mediació per a resoldre de manera amistosa qualsevol disputa vinculada al registre i/o ús d'un determinat domini .CAT. En el marc d'un procediment basat en aquesta política, les parts que reclamin un mateix domini intentaran arribar a un acord, per mitjà d'un mediador independent i imparcial, el qual, al final del procediment emetrà una decisió no vinculant en què proposarà una eventual solució. Es preveu que aquesta política sigui gestionada per iQua, que tindrà una llista d'experts per a actuar com a mediadors en cas de disputa.

Com s'ha indicat anteriorment, totes les polítiques pretenen oferir un marc regulatori suficientment desenvolupat per a fomentar una confiança més gran entre els titulars de noms

de domini .CAT. Igualment, també pretenen oferir mecanismes senzills, àgils i poc costosos per a resoldre disputes que permetin evitar els inconvenients inherents a qualsevol reclamació per via judicial.

Conclusions

Com s'ha pogut observar al llarg de l'article, el règim legal del domini .CAT pretén oferir respostes a la seva pròpia idiosincràsia, abandonant –si bé parcialment– els models seguits en altres categories de dominis «esponsoritzats».

D'aquesta manera, s'han creat una estructura institucional i una sèrie d'acords i polítiques de resolució de disputes que en un futur molt proper s'aplicaran en la gestió diària dels dominis .CAT que, en principi, haurien d'assegurar l'èxit (o, com a mínim, una certa tranquil·litat legal) en el llançament i gestió de la nova categoria de noms de domini.

Citació recomanada

AGUSTINOY, Albert (2006). «Qüestions sobre el nou nom de domini .CAT» [article en línia]. *IDP. Revista d'Internet, Dret i Política*. Núm. 2. UOC. [Data de consulta: dd/mm/aa].

<http://www.uoc.edu/idp/2/dt/cat/agustinoi.pdf>

ISSN 1699-8154

Aquesta obra està subjecta a la llicència Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 2.5 de Creative Commons. Així doncs, se'n permet la còpia, distribució i comunicació pública sempre que se'n citi l'autor i la font (Revista IDP), i l'ús concret no tingui finalitat comercial. No se'n poden fer usos comercials ni obres derivades. La llicència completa es pot consultar a: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/es/deed.ca>

Albert Agustinoi Guilayn

aagustinoi@uoc.edu

Membre del Departament de Propietat Intel·lectual i Noves Tecnologies de Cuatrecasas; especialista a solucionar controvèrsies sobre noms de domini per a l'Organització Mundial de la Propietat Intel·lectual i per al National Arbitration Forum; panelista per a la solució de controvèrsies sobre noms de domini .EU per al Central European Advisory Group; autor del llibre *Régimen jurídico de los nombres de dominio* (Editorial Tirant Lo Blanch) i coautor del manual *Derecho y nuevas tecnologías* (Editorial UOC); consultor en els Estudis de Dret i Ciència Política de la UOC i coordinador acadèmic del màster de Dret d'Internet per a l'empresa que conjuntament ofereixen la UOC i la UIB.